

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΕΑΚΗΣ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΕΑΚΗΣ.

(1789—1874.)

Ἐν τῇ σεμνῇ χορείᾳ τῶν φιλοστόργων τέκνων, τῶν ἀκραιφνῶς τὴν μητέρα Ἑλλάδα ἀγαπησάντων, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐημερίας αὐτῆς ἀόκως ἀγωνιζομένων, μεταξὺ τῶν πρώτων πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ ταχθῆ καὶ ὁ αἰοίδιμος Ἀπόστολος Ἀρεάκης.

Ὁ φιλόπατρις οὗτος ἀνὴρ ἐγεννήθη ἀρχομένου τοῦ 1789 ἔτους ἐν Χοτκχόβα, μικρῷ τινι χωρίῳ πλησίον τῆς πόλεως Πρεμετῆς, τῆς ἐπαρχίας Κορυτσῆς ἐν Ἡπείρῳ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κυριακός, φεύγων τὰς καταπιέσεις τοῦ Φαλαρίδος τῆς Ἡπείρου, παρέλαβε τὴν γυναῖκά του Βασιλικὴν καὶ τὰ τέκνα του καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Βουκουρέστιον, ἔνθα ἦσαν ἐγκατεστημένοι δύο θειοὶ του καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Γεώργιος. Ὁ Ἀπόστολος ἦτο τότε ὀκτὼ μόλις ἔτων, ἀλλ' ἦτο παιδίον εὐφύεστατον. Τοῦτο δὲ ἰδὼν ὁ θεῖός του ἐχάρη χαρὰν μεγάλην, καὶ ὡς καλὸς συγγενὴς ἀπεφάσισε νὰ φερῶσιν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ζωὴν εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τοῦ ἀνεψιοῦ του. Εἰσήγαγε λοιπὸν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκεῖ σχολὴν, καὶ μετὰ τετραετίαν τὸν ἔστειλε τῷ 1804 εἰς Βιέννην, ἔνθα

ἐδίδασκε τότε ὁ αἰμίμηστος Νεόφυτος Δούκας, παρὰ τῷ ὁποίῳ διδαχθεὶς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὰ ἄλλα γυμνασιακὰ μαθήματα, μετέβη ἔπειτα τῷ 1810 εἰς Ἄλλην τῆς Γερμανίας, ἵνα σπουδάσῃ τὴν ἰατρικὴν. Ἐπὶ τριετίαν δὲ ἐπιμελῶς σπουδάσας, ἤξιώθη τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος, φέροντος βαθμὸν ἄριστα. Ἡ αἰνέσιμος δ' αὐτοῦ διατριβὴ ἐπιγραφομένη Ἀνατομικὴ περιγραφή τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ τῶν ἰχθύων, θαυμασθεῖσα ὑπὸ πάντων, μεταφράσθη εἰς διαφόρους γλώσσας. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ διδάσκαλός του, ὁ μέγας ἀνατόμος Μέγκελ συνεχάρη αὐτῷ δι' ἐπιστολῆς φιλοφρονεστάτης, ἐν ἣ τῷ γράφει, ὅτι καυχᾶται, διότι ἦτό ποτε διδάσκαλός του.

Ἐν Ἄλλῃ ἔτι σπουδάζων, ἀπέδειξε τὴν περὶ τὸ ἑλληνιστὶ γράφειν δεινότητά του, ἅμα δὲ καὶ τὴν φιλοπατριάν του, ποιήσας κατὰ μίμησιν τοῦ Θεοκρίτου *Εἰδόλλιον Θύρσις καὶ Δάφνις* ἐπιγραφόμενον, ὅπερ προσεφώνησεν εἰς τὸν Μέγαν Ναπολέοντα ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἅμα γεννηθέντα ὁ πανίσχυρος πατὴρ ἐπωνόμασε βασιλέα Ρώμης. Διὰ τοῦ εἰδύλλιου δὲ τούτου ὁ νεαρὸς ποιητὴς σκοπὸν εἶχεν οὐχὶ νὰ κολακεύσῃ τὴν Ναπολέοντα, ἀλλὰ νὰ τοῦ ὑπεθυμίσῃ τὴν ἀναξιοπαθοῦσαν τότε Ἑλλάδα, καὶ νὰ ἐφέλκυσῃ τὴν πρὸς αὐτὴν συμπάθειαν τοῦ γάλλου

μονάρχου. Έγραψε δὲ καὶ διατριβὴν σύντομον μὲν, ἀλλὰ κομψῶς γεγραμμένην, εἰς γλώσσαν ἀρχαίαν, περὶ τοῦ ἂν ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τὰς γυναῖκας νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰ θεάτρα ἐν τῇ ἀρχαιότητι, «Περὶ τοῦ εἰ ἔξι καὶ ταῖς γυναῖξι ταῖς δραματικαῖς ἐπιδείξεισι παρεῖναι», καὶ «Ἐκθεσιν συνοπτικὴν τῆς ἱατρικῆς ἱστορίας».

Λαβὼν, ὡς εἶπομεν τὸ διδακτορικὸν δῖπλωμα, ἐπανῆλθε τῷ 1814 εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου διετέλεσεν ἐξακκῶν τὸ ἐπάγγελμά του καὶ τιμώμενος ὑπὸ πάντων. Τῷ δὲ 1822 διωρίσθη ἰδιαιτέρος γραμματεὺς τοῦ ἡγεμόνος Γρηγορίου Γκίκα, καὶ τῷ 1836 γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας μέχρι τοῦ 1839. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1852 μέχρι τοῦ 1859 διετέλει μέλος τῆς ἐφορίας τῶν νοσοκομείων, ὧν ὁ διοργανισμὸς ὀφείλεται εἰς τὴν πείραν καὶ τὴν παιδείαν τοῦ Ἑλλήνου ἱατροῦ. Καὶ εἰς τὴν ἔνωσιν δὲ τῶν ἡγεμονειῶν ὑπὸ κοινὸν ἡγεμόνα τὸν Κούζαν, εἰργάσθη μετὰ πολλῆς εὐλοκίαιας καὶ πρόθυμίας, ἐκλεχθεὶς καὶ μέλος τῆς τετραμελοῦς ἐν Φωξάνῳ ἐπιτροπῆς, τῆς ἐργασθείσης εἰς συναρμολῶσιν τῆς νομοθεσίας τῶν δύο ἡγεμονειῶν. Μετὰ τὸ τέλος δὲ τῆς ἐργασίας ταύτης, τῷ 1862, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Κούζα ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ υπέγραψε τὴν πολιτικὴν καὶ διοικητικὴν ἔνωσιν. Μετὰ δὲ τὴν δολοφονίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ Καταρτζῆ, διωρίσθη ὁ Ἀρσάκης προσωρινὸς πρωθυπουργός, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ παραιτήθηκε, ἠρκέσθη εἰς μόνον τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, παραμείνας ἐν τῇ Βουλῇ μέχρι τοῦ 1864. Τότε δὲ ἔνεκα πολιτικῶν λόγων, ἀπεχώρησεν ἀπὸ τοῦ πολιτικοῦ βίου εἰς τὸν ἰδιωτικόν, καὶ διετέλεσε μέχρι τέλους ζῶν ὡς ἀπλοῦς ἰδιώτης.

Ἦδη δὲ πρὸ πολλοῦ εἶχε νυμφευθῆ σύζυγον πλουσίαν καὶ ἐνάρετον, Ἀναστασίαν ὀνομαζομένην. ἔξ ἧς ἐγέννησεν ἓνα υἱόν, ἀποθάνοντα ἐν Βιέννῃ, ὅπου διέμενε χάριν τῶν σπουδῶν του, καὶ δύο θυγατέρας ἐν καιρῷ ἀποκατασταθείσας, τὰς κ.κ. Ἐλένην Κατακουζηνοῦ καὶ Ὀλυμπιάδα Λαχωδάρη, εὐτυχῆσας νὰ θεωπεύσῃ καὶ ἐγγόνους.

Καὶ ὅσα μὲν διηγήθημεν ἀνωτέρω καταδεικνύουσιν ἰδίως τὰς πρὸς τὴν θετὴν αὐτοῦ πατρίδα τὴν Ῥωμουσίαν ὑπηρεσίας του. Ἐν ᾧ δὲ ἔζησεν ὅλην του τὴν ζωὴν ἐν ξένη γῆ, καὶ κατ' ἀλλόκοτον ἰδιοτροπίαν οὐδέποτε ἐπισκέφη τὴν Ἑλλάδα, πάντοτε ὅμως πρὸς ἐκείνην εἶχε τὸν νοῦν του ἐστραμμένον, καὶ δὲν ἐντρέπεται νὰ καλῆται Ἕλληνα, ὡς τινες δυστυχῶς τῶν μακρᾶν τῆς πατρίδος τῶν ζώντων, ἀλλ' ἐκαυχᾶτο ἐπὶ τῷ ἔθνισμῷ του. Καὶ τὸν υἱόν του δὲ τὸν μονογενῆ ἀνέτρεφεν Ἕλληνα, καὶ εἰς Γερμανίαν ἀναχωροῦντι τῷ παρήγγειλε νὰ ἐγγραφῆ εἰς τοὺς καταλόγους τοῦ Πανεπιστημίου ὡς Ἕλληνα, καὶ νὰ καλῆται Ἕλληνα. Παρὰ τοιούτου λοιπὸν ἀκραιφνοῦς φιλοπάτριδος ἀνδρός, βεβαίως ἔπρεπε νὰ προσδοκᾷ ἡ πατρίς καὶ δι' ἔργων τὴν ἔνδειξιν τῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης αὐτοῦ. Καὶ ὄντως τῆς φιλοπατρίας αὐτοῦ τὸ δείγμα δύναται πᾶς τις νὰ ἰδῆ ἀνυψούμενον ἐν μέσῃς Ἀθήναις, τὸ φερώνυμον αὐτοῦ παρθενωγεῖον τὸ Ἀρσάκειον. Τὰ περὶ τοῦ πολυτιμωτάτου τούτου καθιδρύματος, ἔχουσιν ἐν συνόψει ὡς ἔξῃς.

Τῷ 1836 λόγιοι ἄνδρες συνέστησαν ἐνταῦθα Φι-

λεκαπαιδευτικὴν Ἑταιρίαν, ἧς σκοπὸς ἦτο ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ γυναικείου φύλου καὶ ἡ δι' αὐτοῦ διάδοσις τῆς παιδείας. Ἡ Ἑταιρία αὕτη διὰ συνεισφορῶν καταρτίσασα κεφάλαιόν τι, ἤρξατο κτιζούσα μέγαρον μεγαλοπρεπές. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ χρήματα ἐσώθησαν, ἐν ᾧ μόλις εἶχον τελειωθῆ τὰ θεμέλια, καὶ σχεδὸν παρέστη ἡ ἀνάγκη τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν. Συνέβη δὲ ἄλλο δὴ περίπου ὅ,τι καὶ εἰς τὸ ἦδη κτιζόμενον Νέον Θεάτρον, ὅπερ δι' ἔλλειψιν χρημάτων μένει ἀτελές, κινουῦν εἰς λήπην τοὺς πρὸ αὐτοῦ διαβαίνοντας, ὅταν μάλιστα ἀποβλέπωσιν εἰς τὸν ἐκεῖ πλησίον κολοσσόν, τὸ πελώριον μέγαρον, ὅπερ ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι χρόνου ἐκτίσθη, διότι τὰ χρήματα ἦσαν ἄφθονα καὶ ἔτοιμα. Ἀλλ' ἀς εὐχηθῶμεν νὰ τύχῃ καὶ τὸ ἄμοιρον τοῦτο θέατρον φιλομούσου τινὸς προστάτου, ὡς ἔτυχε καὶ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος οἰκοδόμημα τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρίας. Μαθὼν ὁ Ἀρσάκης τὴν στενοχωρίαν τῆς Ἑταιρίας, καὶ σκεφθεὶς ὅτι εὐκαιροτάτη ἀφορμὴ παρουσιάζετο ἵνα καὶ αὐτὸς συνδράμῃ τὴν πατρίδα, ἔγραψεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας, ὅτι αὐτὸς ἀναδέχεται νὰ καταβάλῃ ὅσα χρήματα ἀπαιτοῦνται πρὸς οἰκοδομήν τοῦ μεγάρου τῆς Ἑταιρίας, ἧτις μετ' εὐγνωμοσύνης ἀπεδέξατο τὴν γενναίαν προσφορὰν, δι' ἧς ὠκοδομήθη μεγαλοπρεπέστατον μέγαρον, σχεδιασθὲν μὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Α. Καυταντζόγλου, ἐπονομασθὲν δὲ εὐγνωμοσύνης ἔνεκεν Ἀρσάκειον. Ὁ δ' ἐν αὐτῷ ναύσκιος ἐνεκαινίσθη ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐναρέτου συζύγου τοῦ εὐεργέτου Ἀρσάκη, ὅστις μετ' ὀλίγου ἔπεμψε καὶ 275 χιλιάδας δραχμῶν, ὅπως διὰ τῶν τόκων συντηρεῖται τὸ Ἀρσάκειον καὶ ἐν σχολαίῳ ἐν Χοταχόβα τῇ ἰδιαιτέρᾳ πατρίδι του.

Τὸ πρότυπον τοῦτο ἐν τῇ Ἀνατολῇ παρθενωγεῖον ἀπολαμβάνει ὑπόληψιν οὐ τὴν τυχοῦσαν, διὰ τὰς εὐπαιδέτους καὶ κομψὰς διδασκαλίσσας, ἀς διασκορπίζει κατ' ἔτος εἰς ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν καὶ αὐτὴν τὴν ἑσπερίαν Εὐρώπην ὥστε οὐ μόνον πολλοὶ ἀπομακρυσμένοι Ἕλληνικαὶ κοινότητες ἀποστέλλουσιν εἰς αὐτὸ τὰ κοράσια τῶν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀποστειλῆ διδασκαλίσσας, ὡς καὶ ὄντως ἀπέστειλεν εἰς Ἀδριανούπολιν, Κύπρον, Τύρναβον, Ἰωάννινα, Μασσαλίαν, Μαγχεστρίαν καὶ ἀλλαχοῦ, ἀξιολόγους νέας ἐκπαιδευθείσας ἐν αὐτῷ. Ἔνοι δ' ἐπίσημοι ἐπισκεπτόμενοι κατ' ἐκάστην τὸ Ἀρσάκειον, ὁμολογοῦσιν τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, μετ' ἐνθουσιασμοῦ σημειοῦντες ἐν τῷ λευκώματι τοῦ καθιδρύματος τὰς ἀρίστας αὐτῶν ἐντυπώσεις, περὶ τοῦ μόνου ἐν Ἀνατολῇ Παρθενωγεῖου, τοῦ ἀμιλλωμένου πρὸς τὰ ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ ὅμοια. Ἐκ τῶν ξένων τούτων ἀναφέρομεν ἰδίᾳ τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν σχολείων τῆς Γαλλίας Μαρτίνον Δουαζώ, τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας τῆς Γαλλίας Δουρουῆν, καὶ τὸν διάσημον Ἕλληνοστὴν καὶ ἀκαδημαϊκὸν γάλλον Βαρθελεμῆν Σαίντ-Πλαίρ, ὅστις ἔγραψε «Μακαρίζω τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν πολιτισμὸν διὰ τὸ κατάστημά της, οὗ παρόμοιον δὲν ὑπάρχει εἰς ὅσα μέρη τῆς Εὐρώπης ἐπισκέφηται.»

Διάφοροι δὲ ὁμογενεῖς, μιμούμενοι τοῦ Ἀρσάκη τὴν φιλογενεῖαν, συνδράμον τὴν Φιλεκαπαιδευτικὴν Ἑται-

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ἘΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ἘΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ 1874.

ΣΩΓΡΑΦΙΚΗ.
ΛΟΥΚΙΑ ΛΑΜΕΡΜΟΥΡ.

Ἡ Λουκία Λαμερμούρ, ἡ περιώνυμος ἡρώς τοῦ Οὐάλτερ Σκώττου¹ ὑπὸ διαφόρους μορφὰς παρίσταται ἐν τῷ φιλολογικῷ καὶ καλλιτεχνικῷ κόσμῳ, καὶ ὡς μυθιστόρημα (Ἡ μνηστὴ τοῦ Λαμερμούρ) καὶ ὡς μελοδράμα (τὸ πασίγνωστον ἀριστοῦργημα τοῦ Δονιζέττη), καὶ ὡς εἰκὼν.

Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν εἶνε ἀντίγραφον τῆς διὰ μεταλλίου βραβευθείσης εἰκόνας τοῦ καλλιτέχνου Α. Βελύ, ὅστις ἐμπνευσθεὶς ἐκ τοῦ μυθιστορήματος τοῦ περιφανοῦς μυθιστοριογράφου, παρέλαβεν ὡς ὑπόθεσιν τοῦ καλλιτεχνήματός του τὴν ποιητικωτάτην συνέντευξιν τῆς Λουκίας καὶ τοῦ Ἐδγάρδου ἐν τῷ κήπῳ. Ἐξελέξατο δὲ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ὡς λέγει ὁ σκώτος συγγραφεύς,

«... ἦδη τὰ χεῖλη αὐτῶν καὶ αἱ χεῖρες ἐπεσφράγισαν τοὺς ὄρκους αὐτῶν.»

Τὰ κατὰ Λουκίαν καὶ Ἐδγάρδον εἶνε γνωστότατα ἐκ τοῦ μυθιστορήματος καὶ τοῦ μελοδράματος, ὥστε περιττὸν νομίζομεν νὰ τα διηγηθῶμεν ἐνταῦθα.

Ἰδίως ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου εἰς δυσκολίαν τινα, ἣν ἔπρεπε νὰ ὑπερникήσῃ ὁ ξυλογράφος, διότι ἔπρεπε νὰ παραστήσῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἐδγάρδου ἐντὸς τῆς σκιάς, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπιτυχῶς, νομίζομεν, ἐξετέλεσε.

ΣΙΤΑΝΘΗ

Λήγημα Φλαμανδικόν.

(συνέχεια).

— Νά! πουλάκι μου, ἔρχεται ὁ ἱατρὸς νὰ σε ἰδῆ, εἶπεν ἡ γραῖα, κρύπτουσα τὰ δάκρυά της, διότι τὸ ὄνειρον δὲν τῇ ἤρσε.

Εἰσῆλθεν ὁ ἱατρὸς καὶ πλησιάσας εἰς τὴν κλίνην εἶπε

— Αἶ, Σιτάνθη μου, καλημέρα. Πῶς εἶσαι; δὸς με τὸ χεράκι σου νὰ ἰδοῦμεν τὸν σφιγμόν... Ἀά! Δειξέ μου τὴν γλώσσαν σου... Καλά...

Ἐθηκεν ἔπειτα ἐπὶ τῆς καρδίας της τὴν χεῖρά του, ἔπειτα τὸ ὠτίον του καὶ πάλιν τὴν χεῖρα, καὶ πάλιν τὸ ὠτίον, παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς τὴν μικρὰν ἀσθενῆ, καὶ ἐξακολουθῶν τοὺς θεραπευτικούς καὶ ἐνθαρρυντικούς λόγους του.

Ἐν τῷ μεταξύ δὲ οἱ ἀνήσυχτοι γονεῖς ἀνέβησαν ἀκροποδητὴ τὴν κλίμακα, καὶ ἐστάθησαν ὡς σκιά

¹ Οὐάλτερ Σκώττος ὁ περιώνυμος ποιητὴς καὶ μυθιστοριογράφος, γεννηθεὶς τῷ 1721 ἐν Ἐδιμβούργῳ καὶ ἀποθανὼν τῷ 1832. Τινὰ τῶν μυθιστορημάτων του μετεφφράσθησαν καὶ ἑλληνιστί.

ρίαν, ἧτις πλὴν τῶν ἐν Ἀθήναις, συνέστησε Παρθενωγεῖα ἐν Κερκύρα, Ἐλευσίνοι, Πατησίοις, Κηφισίᾳ, Ἀβία (ἐπαρχία Οἰτύλου), Γαυρίῳ (Ἄνδρου) καὶ Χοταχόβα τῇ πατρίδι τοῦ Ἀρσάκη, διανοεῖται δὲ ἦδη νὰ συστήσῃ καὶ ἀλλαχοῦ τοιαῦτα. Μεθ' ὅλας δὲ τὰς δαπάνας αὐτῆς κέκτηται ἦδη, κατὰ τὰ ἐφέτος δημοσιευθέντα πρακτικὰ αὐτῆς, περιουσίαν ὑπερβαίνουσαν τὸ ἑκατομμύριον δραχμῶν (1,302,765:43), ἔξ ὧν 764,908,52 εἰς κτήματα.

Τοιαῦτα ἐν συνόψει τὰ κατὰ τὴν Φιλεκαπαιδευτικὴν Ἑταιρίαν καὶ τὸ Ἀρσάκειον, τὸ κόσμημα τοῦτο τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἔργων τοῦ αὐδίουμου ἰδρυτοῦ, οὗ τινος τὸ ὄνομα θὰ ὑμνῆται, ἐφ' ὅσον καὶ μία Ἑλληνὶς ζῆ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἡμέρα δὲ ἐθνικῆς συμφορᾶς θὰ νομίζεται ἡ δεκάτη ἐβδομῆ Ἰουλίου 1874, καθ' ἣν ἀπέπτη ἀφ' ἡμῶν εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης, οὗ τὴν σύντομον μὲν ἀλλὰ περιεκτικωτάτην ἄμα δὲ καὶ διδακτικωτάτην βιογραφίαν ταύτην κοσμοῦμεν καὶ διὰ τῆς εἰκόνας αὐτοῦ, ὀφειλόμενον φέρον εὐγνωμοσύνης τελούντες εἰς ἓνα τῶν κορυφαίων τῆς σεμνῆς τῶν εὐεργετῶν χορείας.

ΝΕΚΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ

II

ΑΣΦΑΛΤΙΤΙΣ ΛΙΜΝΗ.

Ἡ λίμνη αὕτη κεῖται, ὡς γνωστόν, ἐν Συρίᾳ καὶ ἰδίως ἐν Παλαιστίνῃ πρὸς τὸ μεσημβρινοανατολικὸν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐκτεινομένη δὲ ἀπ' ἄρκτου εἰς μεσημβρίαν, ἔχει μῆκος μὲν 12 1/2 γεωγραφικῶν μιλίων, πλάτος δὲ 5 περίπου ὑπεράνω δ' αὐτῆς ὑψοῦνται βράχοι κρημνώδεις καὶ ἀπότομοι, ἐξαπλοῦντες τὰς μυστηριώδεις σκιάς αὐτῶν ἐπὶ τῶν νεκρῶν αὐτῆς ὑδάτων. Χύνεται δ' ἐν αὐτῇ ἀπὸ βρορᾶ μὲν ὁ ποταμὸς Ἰορδάνης, ἀπὸ δυσμῶν δὲ ὁ χεῖμαρρος Κεδρών.

Κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφήν, ἐν τῷ τόπῳ τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης ἔκειντο τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, πόλεις εὐφροτάται καὶ ὡς παράδεισος ὠραῖαι, αἵτινες ὅμως μετὰ τριῶν ἄλλων κατεστράφησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν κατοίκων, καὶ μόνος ὁ Λὼτ ἐσώθη, ἔξ οὗ καὶ Θάλασσα τοῦ Λὼτ λέγεται ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Καὶ ἐν μὲν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ λέγεται Θάλασσα Ἄλων, Ἀλυκὴ, θάλασσα τοῦ πεδίου καὶ Ἀνατολική. Ὑπὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐκαλεῖτο Ἀσφαλιτὶς Λίμνη, ἔνεκα τῆς ἐκ τοῦ βυθοῦ αὐτῆς ἀναδιδόμενης ἀσφαλιτώδους ὕλης. Κοινῶς δὲ λέγεται Νεκρὰ Θάλασσα, διότι μέχρι τινὸς ἐνομιζέτο ὅτι οὔτε ζῶον ἐν αὐτῇ ζῆ, οὔτε φυτὸν φύεται παρὰ τὰς ὄχθας της. Νεώτεροι ὅμως παρατηρήσεις περιηγητῶν ἀπέδειξαν ὅτι πολλὰ εἶδη κατοίκων περικλείει καὶ τρέφει. Μόνον δὲ τὸ ὕδωρ αὐτῆς εἶνε πικρὸν καὶ πολὺ δριμύτερον τοῦ κοινοῦ θαλασίου, ἔχον σχεδὸν τὴν γεῦσιν τῆς στυπτηρίας.

σιωπηλοί ἔξω τῆς θύρας τοῦ δωματίου, κρατοῦντες τὴν ἀναπνοήν των. Ὁ ἰατρός ἔλθων εἰς τὴν τράπεζαν, ἐπῆρε τὸν λύγνον, καὶ κρατῶν αὐτὸν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Σιτάνθης, τὴν παρετήρει ἐπὶ πολλήν

ὥραν σιωπηλὸς καὶ σκεπτόμενος. Ἐκεῖνη δὲ τῷ ἔμει-
δίασε γλυκύτατα, καὶ ἐφάνησαν οἱ εὐμορφοὶ καὶ ὡς
ὀρύζιον μικροὶ ὀδόντες τῆς, καὶ κλείσασα βραδέως
τοὺς μεγάλους ὀφθαλμούς τῆς ἐβυθίσθη εἰς ὕπνον. Ὁ

ΝΕΚΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ.

ἰατρός ἀμέσως ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τῆς κλίνης, ἔβαλε πάλιν τὸν λύγνον εἰς τὴν θέσιν του, ἐπῆρε τὸν πῖλον καὶ τὸ ἀλεξίβροχόν του καὶ ἐξῆλθεν ἀποτόμως. Ὁ Ἴάνς ἔδραμεν ἀμέσως κατόπιν τοῦ ἰατροῦ καὶ

φθάσας αὐτὸν ἔξω εἰς τὴν ὁδὸν τὸν ἠρώτησε:
— Λοιπόν, ἐξοχώτατε;
— Τί λοιπόν;
— Πῶς σας φαίνεται τὸ παιδί;

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ 1874.

ΛΟΥΚΙΑ ΛΑΜΕΡΜΟΥΡ ΚΑΙ ΕΔΓΑΡΔΟΣ.

Ἔικὼν βραβευσθεῖσα E. VELY.

Ὁ δὲ ἰατρός ἀπεκρίθη μετὰ φωνῆς ἀλλοκότου.

— ὦ, εἶνε πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ! Μὴ φοβείσθε.

Καὶ ἀφῆσας τὸν πατέρα ἔδραμε κατ' εὐθείαν εἰς τοῦ ἱερέως τῆς ἐνορίας, ὅστις ἠγάπα πολὺ τὸν Ἴανς καὶ συχνάκις τὸν ἐπεσκέπτετο.

Ἡ Σιτάνθη τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἶχεν ἀτονίαν φοβερὰν, ὥστε ἐν ᾧ ὠμίλει αἴφνης ἀπεκοιμᾶτο.

— Κυττάξατε, ἔλεγεν ἡ μάμμη εἰς τοὺς γονεῖς, κυττάξατε τί εὐμορφα κοιμᾶται ἡ Σιτάνθη. Ποτὲ δὲν ἐκοιμήθη τόσον ἡσυχα.

Ὅτε δὲ τὸ ὠρολόγιον ἐσήμανε ἐννέα ὥρας, ἡ Σιτάνθη ἐξύπνησε.

— Μάμμη μου, ἀκόμη δὲν ἦλθεν ὁ Ἅγιος Νικόλαος;

— Ὅχι κόρη μου, ἀκόμη δὲν ἦλθεν, ἀλλὰ τώρα θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν πλατεῖαν.

— Ἀχ, μάμμη μου, εἶπεν ἡ κορασίς, δὲν θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ ἰδῶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον τώρα ποῦ θὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν πλατεῖαν;

Καὶ ἠτοιμάσθη νὰ ἐγερθῆ.

— Ὅχι κόρη μου, μὴ σαλεύσῃς. Ὁ Ἅγιος Νικόλαος δὲν δίδει πλέον τίποτε εἰς ὅσα παιδιὰ θέλουν νὰ τον ἰδοῦν.

— Ἀχ, μάμμη μου, δὲν ἀκούεις τὸν Πετράκη ποῦ φωνάζει εἰς τὴν πλατεῖαν «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος περνᾷ ἀπὸ τὸν ἐπάνω δρόμον» καὶ ἡ Μαρίκα τοῦ φωνάζει, «Ὅχι δὲν περνᾷ τώρα, θὰ περάσῃ ὕστερα ἀπὸ μίαν ὥραν.»

Ὁ πατὴρ ἀκούσας ἐπάνω συνομιλίας, ἀνέβη καὶ εἰσελθὼν ἐλαφρὰ εἰς τὸ δωμάτιον, ἐπῆρε τὴν Σιτάνθη εἰς τὰς ἀγκάλης του, καὶ περιτυλίξας αὐτὴν διὰ μαλλίνου φορέματος, τὴν ἔφερεν εἰς τὸ παράθυρον, ἀνύψωσε τὸ λευκὸν παραπέτασμα, καὶ ἡ Σιτάνθη εἶδεν εἰς τὴν πλατεῖαν.

Τὸ ἀπόγευμα εἶχε καταπέσει πολλὴ χιὼν, ὥστε κατὰ γῆς εἶχε πάχος τριῶν δακτύλων. Αἱ στέγαι τῶν οἰκιῶν τῆς πλκτείας ἦσαν κατάλευκοι, ὁ οὐρανὸς ἦτο ζαυθοκόκκινος, καὶ ἡ χιὼν ἐξηκολούθει πίπτουσα πυκνῆ. Εἰς τὰ παράθυρα δὲ διαφόρων οἰκιῶν ἐφαίνοντο φῶτα, καὶ τῶν κάτασιμμάτων τὰ φωτισμένα ὑάλινα παράθυρα ἐζωγράφουντο κόκκινα ἐπὶ τῆς λευκῆς χιὼνος τῆς οδοῦ.

— Νὰ τὴν ἡ Μαρίκα εἰς τὸ παράθυρον μαζί με τὸν ἀδελφόν της τὸν Κωστάκη· κ' ἐκεῖνοι βλέπουν εἰς τὸν δρόμον καὶ περιμένουν νὰ ἰδοῦν τὸν Ἅγιον Νικόλαον ποῦ θὰ περάσῃ.

Ὅπως ὠμίλει ἡ Σιτάνθη. Ἰδίως ὅμως ἔβλεπε τὰ μεγάλα ἀλεξίβροχα, ἅτινα ἐκράτουν διάφοροι γυναῖκες πωλήτριαι, καθήμεναι ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας καὶ ἔχουσαι τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ὑπὸ τὴν ποδιάν των. Ἐμπρὸς των δὲ εἶχον μικρὰ τραπέζια, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἦσαν ἠπλωμένα ὑφάσματα κοσμούμενα διὰ κυανῶν καὶ λευκῶν τετραγώνων, καὶ ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων ἦσαν κατὰ σειρὰν ἀνθρωπάκια, κούκλαι, κυνάρια καὶ ἄλλα διάφορα ζῶα ἐκ ζύμης. Διὰ νὰ φαίνωνται δὲ τὰ πωλούμενα, εἶχον στήσει αἱ πωλήτριαι εἰς τὰ δύο ἄκρα τῶν τραπέζιων των ἀνά δύο κηρία.

Καὶ ἐν ᾧ ἡ χιὼν ἐπιπτε κατὰ μικρὰς νιφάδας καὶ ἐλεύκαινε τὰ ἀλεξίβροχα, καὶ τὰ κηρία ἔτριζον, τὰ παιδιὰ τῶν πτωχῶν, ἔχοντα τὸν δάκτυλον εἰς τὸ

στόμα καὶ τὴν βίνα ἐρυθρὰν καὶ σταλάζουσαν, ἔσαντο πρὸ τῶν τραπέζιων καὶ παρετήρουν σιωπηλὰ ὅτε μὲν τὰ ὀρεκτικὰ ἐκείνα πράγματα, ὅτε δὲ τὰς πωλήτριαι, αἵτινες ἐκ τοῦ ψύχους καταναγκωμένοι ἐνύσταζον καὶ ἐκλείον τοὺς ὀφθαλμούς των. Τὰ δυστυχεῖ ἐκείνα πλάσματα, ὧν ἡ ζωὴ εἶνε τόσῳ σκληρὰ, ἀνέμενον τὰ μὲν παιδιὰ τὸν Ἅγιον Νικόλαον, ὅστις δὲν ἤρχετο, αἱ δὲ πωλήτριαι ἀνέμενον τὰς μητέρας, αἵτινες ἐκ διαφόρων μερῶν ἐφαίνοντο ἐρχόμεναι, φέρουσαι πηλοβατίδας καὶ κρατούσαι καλάθιον καὶ μέγα ἀλεξίβροχον.

Ἐκ διαλειμμάτων ἡ Σιτάνθη ἤκουε τὸν κρότον θύρας ἀνοιγομένης· ἦτο δὲ ὁ γείτων, ὅστις ἐξήρχετο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ καφενεῖον, ἡ ἡ γειτόνισσα, ἡτις ἐξέβαλλεν ἐξω τὸν κύνα της. Ἦκουε δὲ καὶ τὸν ὑπόκωφον ψιθυρισμὸν τῶν διαβατῶν, οἵτινες διεβαινον κρατοῦντες τὰ ἀλεξίβροχά των, κατάλευκα ἐκ τῆς χιὼνος.

Ἀλλὰ τοὺς κρότους τούτους ἐπνιγεν ἡ χιὼν καὶ τοὺς καθίστα ἀπαλοὺς ὡς τὸ βελουδόν.

— Νὰ καὶ ἡ κυρὰ Μαρίκα, ποῦ σαρόνει τὰ χιόνια διὰ νὰ μὴ τὰ ἔχη ἐμπρὸς ἑς τὴν πόρτα της. Ἐχει ἐμπρὸς της ἕνα κάδον στάκτην καὶ ἀφ' οὗ σαρώσῃ θὰ τὴν σκορπίσῃ ἐπάνω εἰς τὸ πεζοδρόμιον. Νὰ, καὶ ὁ ζαχαροπλάστης ποῦ ἔχει τὰ χέρια του κάτω ἀπὸ τὴν ποδιάν του, καὶ περιπατεῖ μέσα ἑς τὸ ζαχαροπλαστεῖόν του καὶ ὄλον ἀπ' ἐδῶ κυττάζει. Αἱ, πατέρα; θὰ κυττάζει τὰς κούκλαις ποῦ ἔκαμες σήμερα τὸ πρωτὶ... Ἀχ... θέλω νὰ πλαγιάσω, πατέρα μου, καὶ δὲν πειράζει ποῦ δὲν εἶδα τὸν Ἅγιον Νικόλαον.

Καὶ ὁ πατὴρ ἀπέθηκε τὴν Σιτάνθη εἰς τὴν κλίνην της, καὶ φιλήσας αὐτὴν εἶπε·

— Κοιμήσου, Σιτάνθη μου, καὶ ὁ πατέρας σου νὰ ἰδῆς τί ὠραία ποῦ θὰ στολίσῃ τὴν κάμαρά σου νὰ ἔλθῃ ὁ Ἅγιος Νικόλαος. Θὰ στρώσωμεν τὸν καλὸν τάπητα τὸν κόκκινον μετὰ τὰ μαῦρα λουλούδια, ἐκεῖνον ὅπου ἀπλόνομεν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ ἀνάθομεν ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δύο λαμπάδας, ὅταν περνᾷ ὁ Ἐπιτάριος.

Καὶ κατέβη εἰς τὸ ἐργαστήριόν του.

Ἡ δὲ καλὴ μάμμη μείνασα μόνη ἔλεγε·

— Ἐλα Χριστὲ καὶ Παναγία μου! πῶς νὰ μὴν ἀγαπᾷς ἕνα παιδάκι, ποῦ κάθεται ἡσυχα ἡσυχα ἑς τὸ κρεββατάκι του καὶ δὲν κλαίει, οὔτε γυρεύει νὰ σηκωθῆ, καὶ ἀγαπᾷ τόσον πολὺ τὴν μάμμην του! Ὁ Θεὸς νὰ μού το χαρίσῃ.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἦτο ἄκρα ἡσυχία ἐντὸς τοῦ δωματίου, καὶ μόνον ἠκούετο ἡ ἀναπνοὴ τῆς κοιμωμένης κορασίδος, καὶ ὁ ἐλαφρὸς τριγμὸς τῶν χαλυβδίνων βελονῶν, δι' ὧν ἐπλεκεν ἡ γραῖα, κινουσα αὐτὰς διὰ τῶν ὀστεωδῶν καὶ λεπτῶν δακτύλων της.

Ὅτε δ' ἐσήμανεν ἡ ἐννάτη, ὁ ἐφημέριος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας του μετὰ τῆς βίας, ὥστε δὲν ἐπρόσεξε καὶ ἐφόρεσε στραβὰ τὸ κάλυμμά του. Οἱ δὲ βλέποντες αὐτὸν σπεύδοντα, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους·

— Ἰδέτε πῶς τρέχει ὁ ἅγιος ἐφημέριος, κάποιος θὰ ψυχομαχεῖ... .

Ὁ ἱερεὺς ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἴανς, καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν τοῦ ἐργαστηρίου, εὔρε τὸν Ἴανς καὶ τὴν σύζυγόν του μετροῦντας τὰ χρήματα τῆς

πωλήσεως καὶ χωρίζοντας τὰ ἀργυρὰ νομίσματα ἀπὸ τῶν χαλκῶν.

— Καλησπέρα σας, τέκνα μου, ἐγὼ εἶμαι, κυρία Ἴανς, βλέπετε ἐγὼ δὲν λησμονῶ τὴν Σιτάνθη σας καὶ ἦλθα νὰ τὴν ἰδῶ.

— Πᾶ! ὁ ἅγιος ἐφημέριος! ἀνεφώνησεν ὁ Ἴανς, ἀποσπῶν ἀπὸ τοῦ στόματός του τὴν καπνοσύριγγα καὶ ὀδηγῶν τὸν ἱερέα εἰς τὸ δωμάτιον τὸ ὀπίσθεν τοῦ κλιβάνου. Ἡ καλὴ μας γραῖα θὰ εὐχαριστηθῆ νὰ σας ἴδῃ.

— Καὶ ἡ Σιτάνθη;

— Ἄ! ἀλήθεια, διδάσκαλέ μου, μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας θὰ τὴν ἰδῆτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν καί... .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἤνοιξεν ἡ θύρα τοῦ ἐπάνω δωματίου, καὶ ἡ γραῖα μάμμη ἐφώνησε μετὰ πολλῆς βίας.

— Ἴανς! Ἴανς!

— Ἄ! νὰ! εἶπεν ὁ Ἴανς. Χωρὶς ἄλλο θὰ με θέλῃ ἡ Σιτάνθη νὰ μ' ὀμιλήσῃ διὰ τὸν Ἅγιον Νικόλαον. Τὸ ἀγγελουδί μου! Ἀναβῆτε, διδάσκαλε.

— Παναγία μου! ἀνεφώνησεν ἡ γραῖα ἀφ' οὗ ἀνέβησαν. Ἡ Σιτάνθη ἐσηκώθη καὶ θέλει νὰ πάγῃ κάτω εἰς τὴν πλατεῖαν... . Εὐλογεῖτε, δάσκαλέ μου.

Ἡ δὲ Σιτάνθη εἶχεν ἀνοικτούς τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἐκύτταζε χωρὶς νὰ βλέπῃ.

— Σιτάνθη μου! ἀνεφώνησεν ὁ Ἴανς ὡς παράφρων.

Καὶ τὴν ἐσκέπασε διότι εἶχε πετάξει τὰ σκεπάσματα της.

Ὁ δὲ ἐφημέριος ἰδὼν τὸν Ἴανς, παρετήρησεν ὅτι ἦτο ὠχρὸς καὶ περίλυπος.

Ἡ Σιτάνθη χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ, ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἀπεκοιμήθη.

— Πρέπει νὰ ἔχωμεν γενναϊότητα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, τέκνον μου, τῷ εἶπεν ὁ ἐφημέριος, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Ἴανς καὶ θωπεύων αὐτόν.

Ἀλλ' ὁ Ἴανς παρετήρει τὴν Σιτάνθην του ἀναυδος καὶ σιωπηλός.

Ἡ δὲ κορασίς ἤρχετο νὰ ὀμιλῇ καθ' ὑπνον χαμηλῆ τῆ φωνῆ. Ἐφαίνετο δὲ ὀμιλοῦσα πρὸς τινα, ὅστις οὔτε ὁ πατὴρ της ἦτο, οὔτε ἡ μήτηρ της, οὔτε ἡ καλὴ της μάμμη.

Καὶ ἔλεγε·

— Εἶμαι ἡ Σιτάνθη, ἡ κόρη τοῦ ἀρτοποιοῦ Ἴανς, ὅπου εἶνε εἰς τὴν πλατεῖαν.

Καὶ μετὰ τινα σιωπὴν ἐπανέλαθε.

— Καλημέρα... Ὅλο παίζετε... Κούκλαις... Εὐχαριστῶ, κυρία.

Καὶ ἡ φωνὴ της ἦτο ἀπλῆ πνοή, καὶ ἐν ᾧ παρῆλαλε ἑμειδία.

Ἐξέβαλλεν ἐπειτα τὴν μικρὰν της χεῖρα ἐξω τοῦ σκεπάσματος καὶ ἐχαιρέτισεν ὅπως συνήθως χαιρετίζουσι τὰ μικρὰ παιδιὰ· κινουντα τὴν χεῖρά των:

Καὶ ἐξύπνησε.

— Μὲ ποῖον ὀμιλεῖς, Σιτάνθη μου, τὴν ἠρώτησεν ὁ πατὴρ της. Νὰ, κύτταξ' ἐδῶ, εἶνε ὁ ἅγιος ἐφημέριος καὶ θὰ παρακαλέσῃ τὸν Ἅγιον Νικόλαον νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ σου φέρῃ μίαν εὐμορφὴν κούκλαν.

— Εἶδα ἑς τὸν ὑπνόν μου πῶς ἤμουν εἰς τὸν Παράδεισον καὶ ἐπαίζα μετὰ κάτι ὠραίας κούκλαις.

— Δύο φορές τώρα κατὰ σειρὰν βλέπει ἡ Σιτάνθη μας τὸ ἴδιον ὄνειρον, εἶπεν ἡ μάμμη.

— Δὲν ἦλθεν ἀκόμη ὁ Ἅγιος Νικόλαος, ἠρώτησεν ἡ μικρὰ.

— Σιτάνθη μου, ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἔρχεται πάντοτε τὰ μεσάνυκτα.

— Ἄ! θάργῃσῃ πολὺ! εἶπεν ἡ κορασίς. Ἄλλ' ἔρχεται ἀπὸ πολὺ δρόμον καὶ τὸ γαϊδουράκι του θὰ ἦνε πολὺ κουρασμένον. Πατέρα, νὰ βάλῃς τὸν Ἅγιον Νικόλαον νὰ καθήσῃ ἑς τὸν καναπέ μας καὶ τὸ γαϊδουράκι νὰ καθήσῃ ἑς τὸ σκαμνάκι μου.

— Ἐννοια σου, Σιτάνθη μου, εἶπεν ὁ Ἴανς, καὶ κατέβη νὰ κλείσῃ τὰ παράθυρα τοῦ ἐργαστηρίου του, διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐσήμανε δεκάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ γειτόνισσα κυρὰ Μαρίκα, ἐξελοῦσα εἰς τὴν θύραν της νὰ ἴδῃ ἐὰν εἰσέτι χιονίζῃ, καὶ ἰδοῦσα ὅτι ὁ Ἴανς ἐκλείει τὰ παράθυρα τοῦ ἐργαστηρίου του, εἶπεν εἰς τὴν γειτόνισσάν της·

— Δὲν σοι φαίνεται παράξενον, κυρὰ Ἐλένη, πῶς ὁ ἅγιος ἐφημέριος εἶνε ἀκόμη εἰς τοῦ Ἴανς, καὶ κλείουσι τὸ ἐργαστήριον πρὶν φύγῃ;

— Εἶνε δύο ὥραις τώρα ὅπου εἶδα τὸν ἅγιον ἐφημέριον κ' ἐμβῆκεν εἰς τοῦ γείτονά μας, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρόβαλα κ' ἐγὼ τώρα νὰ ἰδῶ κανένα νὰ τον ἐρωτήσω ἂν ἔφυγεν ἀκόμη.

Καὶ αἱ γεροντικαὶ φωναὶ τῶν δύο γηραιῶν γειτομισσῶν ἀπετέλουν ξηρὸν τινα κρότον, ὅμοιον πρὸς τὸν κρότον τῶν ξυλαρίων, ἅτινα κρατοῦσι μεταξὺ τῶν δακτύλων οἱ παῖδες ἐξερχόμενοι τοῦ σχολείου, καὶ κροτοῦσι μιμούμενοι δι' αὐτῶν τὴν κροῦσιν τοῦ τυμπάνου.

Ὁ Ἴανς κλείσας τὴν θύραν καὶ τὰ παράθυρα τοῦ ἐργαστηρίου του, καὶ σβέσας τὸ φῶς, ἐπῆγε νὰ ἴδῃ ἐὰν οἱ ἐργάται του εἰργάζοντο, καὶ ἰδὼν τὰ πάντα ἐν τάξει, ἀνέβη καὶ ἐστάθη πλησίον τῆς κλίνης τῆς Σιτάνθης, εἰς ἣν ἐδίδεν ἡ μήτηρ της ζωμὸν φραγκοσταφύλων δι' ἀργυροῦ κοχλιαρίου.

— Εἶμαι καλὰ τώρα, ἔλεγεν ἡ Σιτάνθη.

Καὶ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ὁ Ἴανς κατέβη διὰ νὰ προτομασῇ τὸν Ἅγιον Νικόλαον τῆς Σιτάνθης. Εἶχεν ἀγοράσει κούκλαν μεγάλην, ἔχουσαν ὀφθαλμούς ἐκ μαρμαροῦ, κόμην ξανθὴν καὶ σῶμα ἀρθρωτόν, εἶχεν ἀγοράσει καὶ μικρὸν λίκνον ἐστρωμένον διὰ κυανοῦ μεταξωτοῦ· εἶχε δὲ πληρώσει εἰς αὐτὰ δώδεκα δραχμάς.

Ἐξήπλωσε τὴν κούκλαν ἐντὸς τοῦ λίκνου, καὶ ἐντὸς δίσκου ἐτοποθέτησεν ἐν φόρεμα μεταξωτόν, ἕνα πῖλον καὶ ἐν ἐπανωφόριον τῆς κούκλας. Καὶ ἐγέλα καὶ αὐτὸς συλλογιζόμενος τὴν χαρὰν τῆς Σιτάνθης. (ἔπειτα τὸ τέλος)

ΘΕΡΙΣΤΙΚΗ ΜΗΧΗΝΗ.

Ἀπὸ τίνος ἤδη χρόνου ἐν Εὐρώπῃ προσπάθειαι καταβάλλονται, ὅπως τεθῆ εἰς ἀπομαχίαν τὸ δρέπαρον, ἀφ' οὗ ἐπὶ πέντε χιλιάδας ἐτῶν πιστῶς ὑπῆρτε τὴν γεωργίαν. Τὸ γηραιὸν τοῦτο ἐργαλεῖον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι παρῆκει εἰς τὸν θερίζοντα κόπον πολὺν

διότι τὸν ἀναγκάζει νὰ κύπτῃ, ἔχει καὶ τὸ ἐλάττωμα τοῦ νὰ γίνεταί αἰτία ἀπωλείας οὐκ ὀλίγου σίτου, διότι ἡ χεὶρ τοῦ θεριστοῦ δὲν δύναται νὰ δράξῃ τοὺς ἀπαιτούμενους στάχεις, ἡ δὲ βία κινήσεις πρὸς ἀποκοπὴν αὐτῶν διασκορπίζει ἱκανοὺς κόκκους σίτου, τοῦλάχιστον δύο κόκκους τὰς ἑκατόν, ὡς ὑπελόγισαν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐντριβεῖς.

Οὕτω δὲ ὑπελόγισαν ὅτι κατὰ μέσον ὄρον ἐξ ἀγροῦ 200 στρεμμάτων διασκορπίζονται 800 περίπου ὀκάδες σίτου, τοῦτ' ἔστι 300 δραχμῶν σίτος. Ἐὰν δ' εἰς ταύτας προσθέσωμεν ἄλλας 300 δραχμάς ὡς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, βλέπομεν ὅτι πρὸς θερισμὸν 200 στρεμμάτων δαπανῶνται κατ' ἔτος 600 δραχμαί, ἴσα ἴσα ὅσων τιμᾶται μία θεριστικὴ μηχανή, ἐκ

τῶν λεγομένων Σπράγ, ἧς ὑπόδειγμα δημοσιεύομεν ἐνταῦθα. Ἐτερον δὲ εἶδος θεριστικῆς μηχανῆς εἰκονίζεται ἐν σελ. 13 τοῦ Α' τόμου τοῦ Μουσείου.

Πρὸς κινήσιν δὲ τῆς μηχανῆς ταύτης ἀρκοῦσι δύο ἄνθρωποι καὶ εἷς ἵππος, ὧν ἡ δαπάνη δὲν ὑπερβαίνει τὰς 100 δραχμάς. Ὁ θεριστὴς καθήμενος ἐπὶ καθίσματος ἐλαστικοῦ, ὑποβοηθεῖ τὴν μηχανὴν καὶ διευθύνει τὸν ἵππον. Ἐκτελεῖται δὲ ὁ θερισμὸς τακτικός, ταχὺς καὶ τέλειος, ὥστε οὐδ' ἐν ἄχυρον χάνεται. Ἐφημερίς τις γράφουσα περὶ τῆς μηχανῆς ταύτης, παρατηρεῖ ὅτι κατεσκευάσθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀμερικῇ, ὅπου κατ' ἔτος κατασκευάζονται 225 χιλιάδες τοιούτων. Ἐν Γαλλίᾳ δὲ ἐργάζονται τρισχίλια τοιαῦτα, ἐκτελοῦσαι ἐργασίαν τριακοντακισχιλίων ἐργατῶν,

ΘΕΡΙΣΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ

καὶ ἔχουσαι τοῦτο τὸ καλόν, ὅτι οὐδέποτε ἀτακτοῦσιν οὐδὲ πεινώσιν. Ἐνεκὰ ὅμως τοῦ ὄγκου καὶ τοῦ βάρους, ἴσως δὲ καὶ τῆς ὑπερόγκου τιμῆς, δὲν ἐξηπλώθη πολὺ ἡ χρῆσις αὐτῶν.

Κατασκευάζονται δὲ νῦν καὶ ἐν Παρισίοις καὶ τιμῶνται ἀναλόγως τοῦ μεγέθους, 575, 525 καὶ 475 δραχμῶν.

Κατὰ δὲ τὴν ἔκφρασιν εἰδικοῦ τινος συγγραφέως, «ἡ θεριστικὴ αὕτη μηχανὴ εἶνε ἐν τῶν θαυμάτων τῆς νεωτέρης μηχανικῆς.»

ΑΙΝΙΓΜΑ

(δημοτικόν).

Ἄπ' ἐπάνω σὰν τηγάνι,
Ἄπὸ κάτω σὰν βυμπάνι,
Κ' ἀπ' ὀπίσω σὰν φαλίδι.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΣΕΛ. 2

Ἰῶτα (ἰα-ἰώ-ῶτα).